

**Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle teknisen lautakunnan päätöksestä
12.4.2016 § 42 tehtyyn valitukseen**

70/10.02.03/2016, 982/10.03.01.01/2016, 981/10.03.01.01/2016

Tekla 07.06.2016 § 78 Valmistelija: kaavoitusarkkitehti Katri Kuivalainen, puh. 044 7694370, etunimi.sukunimi@heinola.fi

Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry c/o puheenjohtaja Matti Sepä on tehnyt hallintovalituksen Heinolan teknisen lautakunnan päätöksestä 12.4.2016 § 42 Torin yleissuunnitelma, keskustan valaistuksen yleissuunnitelma ja ydinkeskustan liikennesuunnitelma.

Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistys ry vaatii lautakunnan päätöksen kumoamista maankäyttö- ja rakennuslain vastaisena. Valittajan mukaan tekninen lautakunta on ylittänyt toimivaltansa eikä päätös toteuta hyvää hallintoa. Yhdistys vaatii lisäksi oikeudenkäyntikulujen korvaamista 350 eurolla.

Valituksen keskeisimmät perustelut referoituina:

1- Yleissuunnitelma on katsottava sitovaksi yleisen alueen suunnitelmaksi ja se on kuitenkin ristiriidassa voimassa olevan asemakaavan sekä vuonna 2000 ja 2012 kaupunginvaltuuston hyväksymien Heinolan ydinkeskustan kehittämissuunnitelman ja Keskustan laatukäsikirjan kanssa. Teknisen lautakunnan päätös ei voi mennä valtuuston päätösten edelle.

2- Yleissuunnitelmassa ei ole huomioitu julkista liikennettä, vaikka MRL 5§ edellyttää keskustan kokonaisvaltaista suunnittelua ja julkisen liikenteen toimintaedellytysten parantamista

3- Vuonna 2005 käynnistetty keskustan asemakaavan muutos (Akm 600) on kesken eikä yleissuunnitelmaa voida hyväksyä ennen asemakaavan hyväksymistä.

4- Päätös on hallintolain 41 §:n ja kuntalain 27 §:n vastainen, muutoksenhakumahdollisuus tulee olla kaikilla kuntalaisilla.

5- Suunnitelmien laadinnassa ei ole huomioitu vuorovaikutusta, vaikutuksia ei ole arvioitu eikä ole laadittu riittäviä selvityksiä.

Teknisen lautakunnan lausunto:

1. Teknisen lautakunnan toimivalta sekä yleissuunnitelman tarkoitus ja sitovuus:

Maankäyttö- ja rakennuslain 83 §:n mukaan yleisellä alueella tarkoitetaan asemakaavassa katualueeksi, toriksi, liikennealueeksi, virkistysalueeksi tai näihin verrattavaksi alueeksi osoitettua kunnan, valtion tai muun julkisyhteisön toteutettavaksi tarkoitettua aluetta.

Torin ja keskustan katuverkon yleissuunnitelman suunnittelualueella on näistä torialue, katualueita ja liikennealueita. Heinolan kaupungin teknisen toimen johtosäännön mukaan tekninen toimi, jossa päätösvaltaa käyttää tekninen lautakunta, vastaa yhdyskuntatekniikkaan liittyvien palveluiden tarjoamisesta asukkaille. Katujen osalta MRL:n 85 § ohjaa katualueiden suunnittelua. Muiden yleisten alueiden toteuttamisessa ml. suunnittelu tulee noudattaa soveltuvin osin mitä MRL:n 85 §:ssä säädetään kadun suunnittelemisesta, jos tämä on alueen erityisen merkityksen vuoksi tarpeen. Yleisten alueiden yleissuunnitelma on tarkoitettu lainvoiman saavien toteutussuunnitelmien ts. katusuunnitelmien ja yleisten alueiden suunnitelmien sekä asema-kaavan muutoksen esisuunnitelmaksi.

Heinolan tekninen lautakunta on tehnyt valituksen kohteena olevan päätöksen seuraavasti:

Ehdotus: Teknisen toimen johtaja (TP): Tekninen lautakunta hyväksyy Torin ja keskustan katuverkon yleissuunnitelman, Heinolan liikennesuunnitelman sekä Heinolan valaistuksen yleissuunnitelman. Yksityiskohtaisen rakennussuunnitelman laadintaa jatketaan yleissuunnitelmissa esitettyjen ratkaisujen pohjalta.

Tekninen lautakunta lähettää yleissuunnitelmat tiedoksi kaupunginhallitukseen.

Päätös: Merkittiin, että kaavoitusarkkitehdit Katri Kuivalainen ja Juha Poskela olivat teknisessä lautakunnassa kuultavana tämän asian kohdalla. Kuulemisen jälkeen Katri Kuivalainen poistui kokoushuoneesta.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöksen esittelytekstissä kerrotaan yksiselitteisesti valittajan valituksessaan lainaaman kohtaa ennen ja sen jälkeen seuraavaa:

Yleissuunnitelmatason suunnitelmat toimivat ohjeena toteutussuunnitelmien laadinnalle...

...Torin ja keskustan katuverkon yleissuunnitelma, Heinolan liikennesuunnitelma sekä Heinolan valaistuksen yleissuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville torin asema-kaavan muutoksen valmisteluvaiheen nähtävillä olon yhteydessä. Palautteen määrästä ja laadusta riippuen tarpeelliset muutokset tehdään tarkistamalla yleissuunnitelmaa tai siihen liitettävällä erillisellä liitteellä, joka huomioidaan toteutussuunnittelussa.

Kyseisessä valituksen alaisessa päätöksessä tekninen lautakunta on

hyväksynyt yleissuunnitelmat käytettäväksi yksityiskohtaisempien suunnitelmien eli MRL:ssa tarkoitettujen katu- ja yleisten alueiden suunnitelmien lähtökohtana (MRL 85§ ja 90§). Suunnitelmaa ei ole tarkoitettu katusuunnitelmaa korvaavaksi suunnitelmaksi. MRL:ssa tarkoitettujen suunnitelmien tulee olla asemakaavan mukaisia ja ne voidaankin hyväksyä vasta vireillä olevan asemakaavan muutoksen Akm690/Tori valmistuttua niiltä osin kuin yleissuunnitelma poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta. Kyse on alueen yleisten alueiden esisuunnittelusta, joka liittyy 22.9.2015 vireille laitettuun ja 7.6.2016 teknisessä lautakunnassa asiana olevaan torin asemakaavan muutoksen (690/Akm Tori) suunnitteluun. Yleissuunnitelman sisältöön voi ottaa kantaa asemakaavan laadinnan yhteydessä.

Torin ja keskustan katuverkon yleissuunnitelma on hyväksytty sitovaksi lähtökohdaksi suunnitelmille sen vuoksi, että alueiden toteuttamiseksi laadittavat katusuunnitelmat ja torisuunnitelma tehdään osissa kenties pitkänkin ajan kuluessa. Alueiden kokonaisvaltainen suunnittelu on nähty suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon laadun varmistamisen vuoksi tarpeelliseksi tehdä sellaisena, että sitä lähtökohtaisesti noudatetaan. Valituksen alaisen päätöksen esittelytekstissä on todettu, että yleissuunnitelmasta voidaan poiketa perustelusta syystä. Perusteluja poikkeamiselle on vaadittu siksi, että keskustan yleisten alueiden on muodostettava johdonmukainen, toimiva ja kaupunkikuvallisesti laadukas kokonaisuus. Kokonaisuuden suunnittelu on tehty yleissuunnitteluvaiheessa pohjautuen vaihtoehtotarjasteluihin, aikaisempiin suunnitteluvaiheisiin ja selvityksiin.

Edellinen keskustan yleissuunnitelma "Heinolan ydinkeskustan kehittämisen yleissuunnitelma" on hyväksytty ohjeellisena kaupunginvaltuustossa 14.8.2000 § 101. Heinolan keskustan laatukäsikirja on hyväksytty kaupunginvaltuustossa ohjeellisena noudatettavaksi 17.10.2005 ja kyseisen käsikirjan päivitys on hyväksytty vuonna 2012. Valituksen alainen päätös ei ole olennaisilta osiltaan ristiriidassa kyseisten suunnitelmien kanssa. Suunnitelmalla tarkennetaan kyseisiä ohjeellisia asiakirjoja vastaamaan tämän päivän näkemystä pienen kaupunkikeskustan eri käyttäjäryhmien palvelutasotarpeista.

2. Julkinen liikenne

Liikennesuunnitelman valmisteluvaiheessa todettiin julkisen liikenteen toimintaedellytysten oleva hyvät Heinolan keskusta-alueella eikä ole katsottu tarpeelliseksi liikennesuunnitelmalla ehdottaa muutoksia olevaan tilanteeseen. Keskustaterminaali on toteutettu vuoden 2000 yleissuunnitelman mukaisesti. Aikaisempi linja-autoaseman alue toimii yleisenä pysäköintialueena sekä tilausajoliikenteen pysäkinä eikä alueen käyttö ole asemakaavan vastaista. Kyseinen alue on jätetty Kirkkokadun katuosuutta lukuun ottamatta yleissuunnitelman ja vireillä olevan asemakaavan muutoksen ulkopuolelle, koska tiedossa ei ole nykyisestä poikkeavaa käyttötarvetta alueelle.

3. Asemakaavan muutos

Vireillä oleva asemakaavan muutos 600/Akm muuttui kaavaprosessin käynnistyttyä ydinkeskustan osayleiskaavan laadinnaksi. Asemakaavan muutoksen osalta jätettiin myöhemmin päätettäväksi tehdäänkö kaavamuutos alkuperäisellä rajauksella vai pienemmissä osissa. Asemakaavan vireilletulon yhteydessä keskustaan ei asetettu rakennuskieltoja. Kaavan osalta tulee päätettäväksi lopetetaanko kaavamuutoksen laadinta tarpeettomana tai tavoitteiltaan vanhentuneena vai rajataanko kaava-alue uudelleen huomioiden myöhemmin käynnistetyt kaavahankkeet.

4. Muutoksenhaku

Kyseessä on yleisten alueiden suunnitelma, joka asetetaan nähtävillä siihen liittyvän asemakaavan muutoksen 690akm/Tori selostuksen liitteenä. Yleissuunnitelmasta on täten mahdollista lausua mielipide/antaa muistutus sekä asemakaavan muutoksen yhteydessä että katu- ja torisuunnitelman nähtävillä olon yhteydessä. Muutoksenhaku näiden suunnitelmien hyväksymispäätöksistä on mahdollista.

5. Vuorovaikutus, vaikutusarviointi ja selvitykset

Suunnittelun vuorovaikutus on selostettu yleissuunnitelman johdannossa, asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä asemakaavan muutoksen selostuksessa. Vaikutusarviointi niiltä osin kuin suunnitelma ei ole voimassa olevan asemakaavan mukainen tehdään asemakaavan muutoksen laadinnan yhteydessä. Asemakaavan muutokseen liittyvät selvitykset on luetteloitu asemakaavan muutoksen selostuksessa.

Yleisen alueen yleissuunnitelman laadinnalle ei ole MRL:ssa esitetty menettelytapaa, joten valituksen alaisen päätös ei ole maankäyttö- ja rakennuslain vastainen. Yleissuunnitelma koskee valmistelua. Valitus on perusteettomana hylättävä.

Esityslistan liitteenä 11

- Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistyksen valitus liitteineen

Heinolan kaupungin verkkosivuilla on luettavana valituksen alaiset yleissuunnitelmat.

Ehdotus:

Teknisen toimen johtaja (TP): Tekninen lautakunta päättää lausuntoon Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle todeta, että Matti Sepän valmistelema ja Itä-Hämeen luonnonsuojeluyhdistyksen tekemä hallintovalitus tulee hylätä kokonaisuudessaan perusteettomana yllä annetuin perustein.

Päätös:

Merkittiin, että maankäyttöinsinööri Juho Lumme oli teknisessä lautakunnassa kuultavana tämän asian kohdalla. Kuulemisen jälkeen

Lumme poistui kokoushuoneesta.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Tiedoksianto: Kopio Hämeenlinnan hallinto-oikeus
vs. kaavoituspäällikkö Poskela
kaavoitusarkkitehti Kuivalainen